

SUUPOHJAN RADASTA VAHVISTUVA KEHITYSKÄYTÄVÄ

Tavara- ja henkilöliikenteen mahdollisuudet ja
aluetaloudelliset vaikutukset

Kommenttipuheenvuoro
Johtaja, professori Jorma Mäntynen
WSP Finland Oy

Suomen rautateiden tulevaisuus

Päähuomio henkilöliikenteessä

- Nopeus ja suuret väestökeskittymät ytimessä
- Suuret hankkeet ja hankeyhtiöt, suuret investoinnit, toteutuminen kaukana tulevaisuudessa
- Miten työssäkäynti, etätyö ja mobiilit toimintamallit muuttavat kysyntää?
- Mikä merkitys on aikasäästöillä, kun junamatkalla tehdään työtä?

Tavaraliikenne ja elinkeinoelämä

- Vientiteollisuus on tärkeää alueille ja koko Suomen taloudelle
- Yritykset tarvitsevat tavaraliikennettä tänään, huomenna ja tulevaisuudessa
- Vähäliikenteiset radat usein välttämättömiä teollisuudelle

Rataverkosta on pidettävä huolta *jatkuvasti* ja *kokonaisuutena*

- Edelleen korjausvelkaa jäljellä
- Toimitusketjut ovat todellisuutta, rataverkon tulisi vastata tätä todellisuutta
- Liikennemäärät vai teollisuuden tarpeet? Kuka määrittää kriteerit?
- Logistiset prosessit entistä vahvemmin osaksi väylien arviointikriteereitä
- Ratojen toimintavarmuus ja tulevaisuudennäkymät vaikuttavat teollisuuden päätöksiin

Teema: tavara- ja henkilöliikenteen mahdollisuudet ja aluetaloudelliset vaikutukset

Teema osuvasti valittu

- Rata on alusta ja **mahdollistaja**, kun tavoitellaan **vaikutuksia** talouteen, työllisyyteen, ympäristöön, saavutettavuuteen, alueiden elinvoimaisuuteen
- Rata ei ole itseään varten eikä väylänpitäjää varten
- Väylänpitäjän rooli on olla isännöitsijä

Miksi tarvitaan Etelä-Pohjanmaan rautatieyhdistystä?

- Eikö valtion tulisi pitää huolta Suomen liikenneinfrastruktuurin kokonaisuutena?
- Rautatieyhdistys taistellut heikentyvää tilannetta vastaan - menestyksellä
- Väylävirasto uhkasi lopettaa radan kunnossapidon 2019 -perääntyä
- Seuraava uhkaus lopetukselle 2022
- Radan lopetus liikenne-, ympäristö- ja elinkeinopoliittisten tavoitteiden vastaista
- Epävarmuus radan tulevaisuudesta murentaa elinkeinoelämän luottamusta

12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteita

- Kansallisen kilpailukykyyn edistäminen
 - Ilmastonmuutoksen hillintä
 - Alueiden elinvoimaisuuden ja saavutettavuuden turvaaminen
- Suupohjan radalla tavoitellaan täysin samoja asioita

Käänne parempaan on saatu aikaan

Yhteydenpito alan toimijoihin esimerkillistä

- Rautatieoperaattorit ja metsäteollisuuden yritykset
- Seuraava askel markkinoida yhteyttä muille toimialoille ja transitovirtojen tuottajille
- Näyttö kasvu-urasta on annettu → myös Väyläviraston sitouduttava edistämään kehitystä

Metsäteollisuuden yritykset ovat kiinnostuneet

- Pitkjänteisyys ja luotettavuus ovat tärkeitä yrityksille
- Teuvan lastausraiteen pidennys 9/2020 → hyvä sysäys kehitykselle → UPM, Stora Enso ja Metsä Group aloittaneet kuljetukset, Isojoen Saha Oy talvella 2021

Kaskisten satamalla kasvutavoitteet

- TEN-T -satama, jolla potentiaalia lisätä vienti- ja tuontikuljetuksia, myös uusia tuoteryhmiä
- Rautatie on satamalle välttämätön, ilman rautatietä satama menettää kilpailuetuaan
- Konttiliikenteen kasvutrendi jatkuu, meno-paluukuljetusten virittäminen lisää junakuljetuksia
- Suupohjan rataa pitkin Kaskisten satama liittyy päärataan ja poikittaisyhteyteen halki Suomen
- Radan puuttuminen leikkaisi noin 40 % Kaskisten sataman kasvutavoitteesta

Kaskisten sataman ja alueen potentiaali

Millaisia tavaravirtoja Kaskisten rata voi välittää tulevaisuudessa?

- Vienti, tuonti, prosessikuljetukset, transito
- Pohjoismaiden ja Venäjän potentiaali
- Miten rakennetaan kilpailuetu muihin reitteihin nähden?

Millaista teollista toimintaa Kaskisten alue voi houkutella tulevaisuudessa?

- Rautatie ehdoton edellytys suurten volyymien teollisuustuotannolle
- Rautatien puuttuminen estää isot teolliset investoinnit alueelle

Henkilöliikenteen potentiaali

Kantatie 67: Kaskinen-Kauhajoki-Kurikka-Seinäjoki

- Yli 10 000 ajoneuvoa vuorokaudessa välillä Kurikka-Seinäjoki
- Paljon työmatkapendelöintiä, ostos- ja asiointimatkoja, Seinäjoki kaupan ja palvelujen keskus
- Potentiaalia voisi olla tiettyihin aikoihin henkilöjunalle
- Ehdotus tavaravaunun kytkemisestä: haasteellista logistisesti ja kaupallisesti

Junaliikenteen mahdollisuuksien pohdintaa

- Suuret työnantajat ja kunnat myönteisiä, kunhan matkaketjut toimivat
- Yksittäiset ihmiset päättävät junan käytöstään: helppous, nopeus, kustannukset
- Jos liityntämatka on pitkä, helposti ajetaan autolla määränpään asti
- Yhdyskuntarakenne kantatien varressa nauhamainen, mutta silti asutus melko hajanaista

Operaattori ja operointi

- Haasteena löytää operaattori ja operoinnin malli
- Miten saada toimimaan kaupallisesti?
- Potentiaalia aamu- ja iltapäivän huipputunteina, entä muulloin?
- Kannattaisi kokeilla pilottina ja hyödyntää kokemukset jatkoa varten

Aluetaloudelliset hyödyt

Merkittäviä hyötyjä osoitettu selvästi

- Pääosa vaikutuksista metsätalouden kautta
- Todellisuudessa hyödyt esitettyä suuremmat, koska kaikkea ei ole voitu ottaa huomioon
- Hyötyjä yrityksille, alueelle ja koko Suomelle

Kasvuskenaariot

- Realistisen kasvun skenaariossa alueen talous kasvaisi **12** miljoonaa euroa ja optimistisen kasvun skenaariossa **23** miljoonaa euroa vuositasolla

Radan sulkeminen vs. optimistisen kasvun skenaario

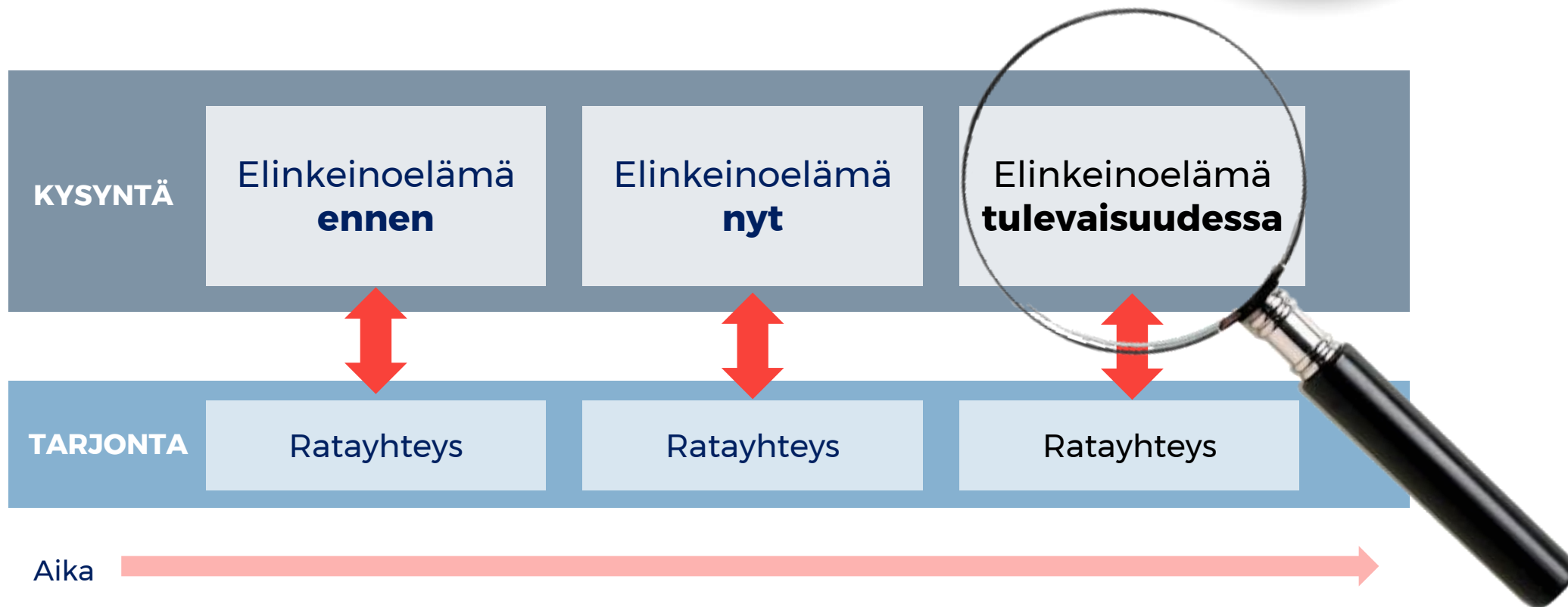
- Ero alueen talouteen yli **30** miljoonaa euroa ja työllisyyteen **130** htv vuositasolla
- Radan perusparannus noin 120 miljoonaa euroa
- Kiireellisten kohtien perusparannus runsaat 20 miljoonaa euroa

Suupohjan radalla selkeät kasvutavoitteet

- 5 yritystä radan käyttäjinä
- 2 rautatieoperaattoria operoi
- Tavaravolyymi 250 000 tonnia
- Vuonna 2022 Kaskisten sataman tavaraliikenteestä 25 % rautateitse

Tulevaisuus syntyy tekemällä - ei ennustamalla

- Strateginen yhteistyö infranpitäjän ja elinkeinoelämän välillä
- Infrastruktuuri palvelemaan tulevaisuuden mahdollisuuksia